A°. 1859. N°. 282.

ZATURDAG 26 NOVEMBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

UTRECHT, Zaturdag 26 November.

Gister hebben we breedvoerig van het voorstel van ontwapening gesproken. Ofschoon de *M. P.* heden zegt, dat lord *Cowley*'s reis niet door dat voorstel gemotiveerd is, is het toch begrijpelijk, dat die zaak ook heden nog de belangstelling zeer bezig hield. Intusschen had zij reeds eene eenigzins andere rigting bekomen door de nadere bijzonderheden, die men opgaf. Er zou namelijk niet bedoeld zijn eene afzonderlijke ontwapening van Engeland en Frankrijk, alvorens tot de kongreswerkzaamheden te kunnen overgaan, maar een plan tot het voorstellen van eene *algemeene ontwapening* van Europa op het aanstaand kongres. Op die wijs had de zaak een minder oogenblikkelijk belang, maar ze bleef gewigtig in strekking. Ze had de bedoeling, de gevaren voor den oorlog te verminderen, door de verschillende magten hare gewone legersterkte te doen verkleinen en haar alzoo niet zoozeer in de gelegenheid te stellen, telkens, bij 't minste geschil, geheel voorbereid te staan, om dat geschil met de wapenen te kunnen beslechten. Daarom zouden mettemin de gewone toerustingen voortduren, en zouden de arsenalen gevuld worden en de verdedigingswerken worden voortgezet. — Dit laatste is en blijft vooral de pligt voor Engeland, dat te veel vertrouwen heeft gesteld in het voortdurend behoud van den vrede, en daardoor, vooral in vergelijking met Frankrijk, zeer ten achteren is in hetgeen het Britsche gebied voor een onverhoedschen aanval kan beveiligen. Te Londen zou men dan ook eene ontwapening alleen in dien zin kunnen opnemen, dat Albion voort kon blijven gaan zijne verdedigingsmaatregelen te nemen. Voor den aanval moet men zich niet steeds gereed houden, voor de verdediging wel. — Opmerkelijk acht men het van zekere zijde, dat *Napoleon* weder met zoo'n vredelievend plan te berde zou komen, naar men zegt, in een eigenhandigen brief aan koningin *Victoria*. Men vraagt, of hij daardoor niet op nieuw zich de sympathie van Europa zou trachten te verzekeren, om bij 't uitbreken van ernstiger moeijelijkheden de schuld op zijn tegenstander te kunnen werpen. Engeland zou echter niet zoo onbegrijpelijk onvoorzigtig wezen als Oostenrijk is geweest, dat zijne zaak vooral heeft bedorven door zijne onhandig aanvallende beweging tegen Sardinië. Buitendien zou *Napoleon* niet zoo gemakkelijk eene zoo goede rede voor bezwaren vinden, als hij tegen Oostenrijk in Italië had, terwijl men, bij al de welwillende woorden van keizer *Napoleon* jegens Engeland niet zou vergeten, dat men bij een oorlog tusschen de Westmagten wel den eersten grond er voor zou moeten zoeken in de afkeer, tusschen beide natiën bestaande, en aan een politiek plan van den Franschen keizer, daar de heer *de Persigny*, (gelijk de *M. Her.* in herinnering brengt) in 1834 ex-officier, als het evangelie van *Napoleon* opgaf, de vernedering van Engeland; *il ne restera pas pierre sur pierre de la Babylone Britannique*, zoo schreef hij van Londen. De tegenwoordige gezant te Londen, dezelfde *de Persigny*, zou welligt thans wenschen die woorden nooit te hebben geschreven.

De *M. Post*, die volgens een telegram van heden morgen minder schijnt te gelooven aan een voorstel tot ontwapening, beweert, dat Engeland niet wapent, maar alleen ter verdediging zich voorbereidt, en slechts zijne regementen versterkt, omdat de nieuwe inrigting van 't Britsch Indiesche leger telkens het zenden van troepen noodzakelijk maakt, terwijl ook China weldra nieuwe krijgsmagt zal vereischen.

Het aanvaarden van het regentschap van Midden-Italië door den heer *Buoncompagni* schijnt thans zoo goed als volkomen geregeld. Zijn titel is nog niet bepaald. Oostenrijk ziet nog alleen bezwaren in dat regentschap. — Uit Napels heeft men weder min gunstige berigten.

Men spreekt er van, dat de koning van Pruissen voor zijne gezondheid den winter op 't eiland Whight zou gaan doorbrengen.

In Duitschland heeft de Bondsdag zich voor de grondw. van 1852 voor Hessen verklaard, terwijl de Hess. kamer nader op de wederinvoering van de grondwet van 1831 aandringt. Buiten deze zaak is het de nationale beweging, die in Duitschland steeds de aandacht wekt. Die beweging gaat gepaard met eene Roomsch katholieke die in 't Zuiden zetelt. Die verschillende rigtingen verdienen wel de aandacht.

De Portug. Kortes zijn ontbonden; nieuwe verkiezingen zijn er uitgeschreven.

Omtrent San Juan moet van Engeland een zeer vredelievend schrijven naar N.-Amerika zijn uitgegaan. Overigens zijn de berigten van een nederlaag der liberalen in Mexiko en van den moord van *Vidauri Leal* te Valparaiso nog niet ten volle zeker of juist te verklaren.

De sinds gister ontvangen **telegrafiesche depeches** laten wij hieronder volgen:

Bombay, 12 November. De Waghers hebben Diourka ontruimd, nadat de stad door een bombardement schier in de asch was gelegd.

De veldtogt tegen de rebellen in Bundelkund is met een goeden uitslag bekroond.

Bern, Vrijdag. De bondsraad heeft aan de mogendheden, onderteekenaars van het Weener traktaat, eene mem. doen toekomen voor de betrekkingen van Zwitserland tot de neutrale Savooische provincien Chablois en Tancigny.

Weenen, Vrijdag. Volgens de *Oest. Ztg.* zullen vermoedelijk al de mogendheden, onderteekenaars van het traktaat van 1815, op het kongres vertegenwoordigd zijn. Het zal waarschijnlijk te Parijs gehouden worden. Gister waren nog geen uitnoodigingen ontvangen.

Londen, Vrijdag. Volgens een gerucht wordt de koning van Pruissen, tot herstel zijner gezondheid, op het eiland Wight verwacht.

Londen, Vrijdag. De liberalen in Mexiko zijn geslagen. — Engeland heeft door eene dépêche, in verzoenenden geest gesteld, het gevaar van botsing ter zake van het eiland San Juan voorkomen.

Londen, Vrijdag. Prins en prinses *Frederik Wilhelm* van Pruissen hebben gisteren het parlements-gebouw bezocht.

Uit New-York zijn berigten ontvangen tot den 12. *Brown's* medehelpers zijn ter dood veroordeeld. — Eene aardbeving had half Copiapo, eene havenstad in Chili, vernield. — De Chiliaansche gezant in Peru is vermoord.

Parijs, Vrijdag. De afzending der cirkulaire, houdende uitnoodiging tot bijwoning van een kongres, is nog uitgesteld, in de hoop, dat de door Oostenrijk geopperde moeijelijkheden in overeenstemming met Engeland vereffend zullen worden.

Kopenhagen, heden, Zaturdag. De *Faedrelandet* zegt, dat de heer *Rottwill* bij kon. reskript van 24 dezer volmagt heeft bekomen tot de vorming van een nieuw ministerie.

Londen, heden, Zaturdag. Lord *Cowley* heeft, volgens den *Spectator*, hier verzekerd, dat *Napoleon* tot koncessiën bereid is, om eene betere verstandhouding tusschen Engeland en Frankrijk te doen ontstaan. Hij zou in opdragt hebben, het nog bestaande verschil van meening op te heffen.

De *Morn. Post* zegt, dat lord *Cowley* geen voorstel tot gelijktijdige ontwapening heeft medegebragt. Frankrijk zou geene ontwapening kunnen vorderen, en Engeland zou aan zoodanige vordering geen gehoor kunnen geven. Engelands toerustingen berusten niet op Frankrijks toebereidselen en kunnen dus niet gewijzigd worden door verandering in de sterkte van Frankrijks krijgsmagt.

Het blad meldt nog, dat men omtrent de door Engeland voorgeslagen preliminairen voor het kongres op weg tot eene schikking is, en dat de uitnoodigingen tot deelname aan het kongres te Parijs ter verzending gereed liggen, zoodat de bijeenkomst binnen kort wel zal plaats vinden.

De Ind. overlandmail, die berigt heeft gebragt van den waarschijnlijken dood van *Nena Sahib*, brengt ons ook nadere tijdingen uit Batavia tot den 8. Okt.; toen waren aldaar aangekomen de volgende schepen: Herman de Ruyter van Amsterdam en Japan van Rotterdam.

In de zitting van de Tweede kamer zijn gister bij het voortzetten der woordenwisseling over de koloniale aangelegenheden besproken de buitengewone geldelijke toelagen, welke aan sommige leden van de regterlijke magt zijn toegekend; — de plaats gehad hebbende expeditie naar Boni; — den toestand van Bandjermasin; — de versterking van de krijgsmagt te water en te lande in de O.-Indien; — het kultuurstelsel, en het vraagstuk van den vrijen en verpligten arbeid.

— Z. M. heeft den schipper op het werkvaartuig der marine de Vlinder, *A. Noordzij*, benoemd tot Broeder der orde van den Nederl. Leeuw; aan den dirigerenden offic. van gez. 2. kl. in N.-Indië, *P. Bleeker*, vergund het aannemen en dragen der onderscheidingsteekenen van ridder der orde van den Rooden Adelaar 3. kl., van Z. K. H. den Prins Regent van Pruissen; — aan *J. J. Veltman*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als burg. der gem. Noorddijk; en zijn eervol ontslag als sekret. dier gem. met Zijne goedkeuring bekrachtigd: — pens. verleend aan mr. *A. J. A. Helmich*, pres. van het prov. ger. in Overijssel, *f* 2200; aan mr. *O. F. Greven*, raadsh, in het prov. ger. in Overijssel, *f* 1466; — benoemd tot pres. van de regtb. op Curaçao, mr. *P. C. Prince*, thans waarn. pres.; — tot kapt.-kwart. bij de landm. in de kol. Suriname *N. Nielson*, 1. luit.-kwart.

— In de *Staats-Ct.* las men gister avond:

»Een over Triest van den goeverneur-generaal van Nederlandsch-Indië ontvangen telegram, gedagteekend Batavia 7 Okt. jl., luidt: »Geen nieuws; op Java heerscht overal rust."

»Van de ongesteldheid van den goeverneur-gen. blijkt niets."

---

§— Bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal is ingekomen een ontwerp van wet, houdende bepalingen omtrent den doortogt en het vervoer van landverhuizers, ter vervanging van dat, hetwelk in de vorige zitting der Staten-Generaal onafgedaan is gebleven.

---

§— Bij het antwoord van den Minister van de Prot. Eerdienst op de bedenkingen, vervat in het voorloopig verslag over het *zesde* hoofdstuk der Staatsbegrooting, volhardt Z. E. bij het gevoelen, dat de beide Ministerien voor de Eerediensten alsnog niet kunnen worden ontbeerd, en dat het tijdpunt, op 't welk daartoe zal kunnen worden overgegaan, afhankelijk zal zijn van het algemeen worden van beginselen en begrippen, die niet dan langzaam veld kunnen winnen.

Z. E. verklaart, dat de kollatie-regten geenszins uit het oog worden verloren; dat eene opheffing veel bezwaren zoude opleveren; dat het moeilijk zoude zijn om voor de uitoefening van dit regt eene geldswaarde te bepalen, en door een gedwongen afkoop vele gemeenten van materiële voordeelen zouden verstoken worden, als in Friesland, ter zake der floreenpligtigen, en in Drenthe, wegens de eigen-geërfden.

Het gevoelen, dat op den duur geenszins ondersteuning aan de afgescheidenen zal kunnen worden geweigerd, door sommigen met nadruk bestreden, is bij de Regering een punt geworden van ernstige overweging, maar heeft geleid tot het besluit, dat zonder groot bezwaar, daartoe niet kan worden overgegaan, om der gevolgen willen, terwijl zich dan ook reeds het geval heeft voorgedaan, dat in den boezem van afgescheidenen nieuwe afscheidingen zijn voorgekomen.

— Gelijk te Utrecht en te Haarlem reeds geschied is, zal ook te Amsterdam Woensdag een voorstel tot het indienen van een adres aan de Eerste Kamer tot verwerping van het door de Tweede Kamer aangenomen Spoorweg-ontwerp in den gemeenteraad in behandeling worden genomen.

Van den anderen kant spreekt men te Arnhem, Nijmegen en Zutphen van adressen ten gunste van het ontwerp aan de Eerste Kamer in te zenden, waar die echter niet alleen van de gemeenteraden, maar ook van de kamers van koophandel en van de inwoners afzonderlijk zullen uitgaan.

— Makelaars te Middelburg komen in een adres aan de Tweede Kamer er tegen op, dat Middelburg zijne eenige koffijveiling heeft verloren.

— Het adres van de binnen Haarlem gevestigde kamer van koophandel en fabrieken, betreffende de gelijkvormige regeling van de handels-usantien en kondities, is door Z. M. den koning in handen gesteld van den min. van Binnenl. Zaken, die, hoezeer van oordeel, dat eene zoodanige regeling op zich zelve wenschelijk kon worden geacht, heeft gemeend, dat zij niet van de zijde der regering, maar van die der handelaren zelven behoort uit te gaan, en bezwaarlijk aan wettelijke bepalingen kan worden onderworpen. Alvorens evenwel een beslissend oor-

deel u't te brengen, heeft de min. het noodig geacht om het oordeel in te winnen der voornaamste kamers van koophandel, te weten, die van Amsterdam, Rotterdam en Dordrecht, door welker adviezen hij in zijne meening is versterkt geworden, dat hoezeer, de strekking van het adres in beginsel wenschelijk moet worden beschouwd, het gewenschte moeijelijk zal te verkrijgen zijn en zekerlijk niet door toedoen der regering, zoodat hij magtiging heeft erlangd om op het bedoelde adres afwijzend te beschikken; welke magtiging hem bij besluit van 28 Okt. is verleend.

*— Men schrijft ons uit Suriname van den 21. Okt., als het eenige nieuws van dat gewest, dat de heer mr. *Ganderheiden*, griffier bij de regtbank te Eindhoven, zijne benoeming tot president van het geregtshof te Paramaribo heeft aangenomen. En dat thans de gezondheidstoestand van genoemde stad, vergeleken met dien — zooals de dagbladen vermelden — van de meeste steden in Nederland, al bijzonder voordeelig is. Wat de sterfte aangaat zoo hebben er van 1—7 Okt. geen een en van 7—15 Okt. slechts drie sterfgevallen plaats gevonden, hetgeen wel merkwaardig te noemen is. En toch zijn er nog zoo velen die Suriname als ongezond veroordeelen!

*— Uit Curaçao schrijft men ons per mail van den 24. Okt.

De gezondheidstoestand van Curaçao blijft goed; de regentijd stelt zich gunstig in; wij hebben in de laatste dagen zware regens gehad; hetgeen vooral tegenwoordig van overgroot belang voor Curaçao is, nu er eene menigte Venezolanen en Dominikanen zich als emigranten alhier bevinden, en daardoor zoo veel meer water verbruikt wordt, terwijl de levensbehoeften aanmerkelijk in prijs gestegen zijn door de stremming van den handel op Venezuela. Die republiek verkeert steeds in jammerlijken toestand. Het bestaande goevernement schijnt veel kracht te willen ontwikkelen, maar voert weinig uit; hoogstens bemoeijelijkt het de federalisten in het verkrijgen van wapenen en ammunitie en belet het hun, zich ook gewapende vaartuigen aan te schaffen. Door dit laatste behoudt het goevernement nog altijd het overwigt op de federalisten; maar ofschoon sedert Julij ll. de wettige president *Castro* door zijn eigen partij gevangen genomen is, vóórdat hij met den vijand heulde, is de zaak van het bestaande goevernement niet veel verbeterd. Ook heeft hij niet geschroomd den Franschen konsul diens paspoort te geven, en met de Engelschen en de Amerikanen in oneenigheid te geraken. De Fransche konsul heeft, alvorens te vertrekken, alle Fransche konsulaten in de republiek ingetrokken. De zeemagt van het goevernement bestaat slechts uit eenige gewapende schoeners, en toch wil hij, dat het aangenomen worde, dat hij eene groote uitgestrektheid zijner kusten geblokkeerd houdt, om de mededeeling en ondersteuning te verhinderen welke de federalisten, van buiten 's lands of van andere punten der republiek aan generaal *Falcon* en zijne troepen zouden kunnen doen geworden. Een zoodanig dekreet van blokkade van de geheele kust, loopende van de haven van Camaribo, westwaarts daarin begrepen het schiereiland Paraguana, tot aan Maracaibo, uitgevaardigd door den brigade-generaal *Antonia Bulgar*, chef der krijgsverrigtingen in Coro, in Maracaibo, is dezer dagen door het goevernement alhier ontvangen en gepubliceerd; maar met de aankomst van Zr. Ms. schoener Schorpioen, gisteren namiddag van Coro, verneemt men, dat er aldaar *de facto* geene blokkade bestaat.

De goevernements-troepen welke, op de tijding der nadering van generaal *Falcon*, Coro verlaten hebben, met medeneming van alle krijgsbehoeften aldaar, zijn er weer naar toe getrokken, na versterking van Puerto Cabello bekomen te hebben; maar waarschijnlijk ligt het meer in het plan van gen. *Falcon*, om zich met gen. *Zamera* te vereenigen, dan naar Coro te vertrekken.

De expresident *Baer* van de Dominikaansche republiek schijnt de hoop niet op te geven weder in zijne waardigheid hersteld te worden. Den 7. Sept. brak er te Azua een opstand uit, met het doel, om hem weder te herstellen, hetgeen echter niet gunstig uitgevallen is. Een aantal der opstandelingen werd doodgeschoten of krijgsgevangen gemaakt; 31 der krijgsgevangenen werden met de Dominikaansche oorlogsschoener Libertador alhier aangebragt als gedeporteerden.

*— Uit Leijden schrijft men ons:

»Nu bij de goedkeuring, die aan het wetsontwerp tot den aanleg van spoorwegen door de Tweede Kamer is verleend, met zoo veel duidelijkheid de mogelijkheid is gebleken om *lokale* belangen met het algemeen belang in overeenstemming te brengen, 't zij toevallig, 't zij opzettelijk, — nu is er ook voor Leijden hoop, dat zijne belangen niet langer zullen worden uit het oog verloren.

»Men heeft het beginsel aangenomen, dat de aanleg der werken van algemeen nut uitsluitend moet geschieden door het Rijk, en de bijdragen van gemeenten en gewesten, die daarbij regtstreeks of zijdelings belang hebben of daardoor onmiddelijk worden bevoordeeld, niet mogen worden gevraagd, omdat de gemeente- en provinciale kassen daardoor worden bezwaard. Maar dan is er nog veel aan Leijden te vergoeden; al wil men het ook begiftigen met een spoorweglijn op Woerden, waartoe de regering nog al schijnt geneigd te zijn, de schuld is daarmede niet vereffend. Men heeft Leijden de voordeelen ontnomen, die het door zijne plaatselijke ligging en voor zijne behoeften, sedert meer dan drie eeuwen genoot van het Haarlemmermeer, en wat is er nog voor vergoeding toegekend? Men gaf het den eigendom van een rijksgebouw, het Akademisch ziekenhuis, maar onder den zoo zwaren last, om de gelegenheid voor het praktisch onderwijs in de geneeskunde uit te breiden en in te rigten ten genoege van de Medische fakulteit der Leijdsche hoogeschool. Is die last in strijd met de billijkheid opgelegd, dan moeten gewis alle bezwaren, die daaruit zijn voortgevloeid, worden opgeheven en het nieuw gehuldigd beginsel, dat *de gemeenten* niet verpligt zijn de lasten te dragen van hetgeen in 't *algemeen rijks belang* geschiedt, ruime toepassing vinden. Bij de aanstaande behandeling der staatsbegrooting zal blijken, in hoever men in dit opzigt *regt voor allen* handhaaft.

»Als dat niet gebeurt, is er gewis voor ieder, die de billijkheid of het regt lief heeft, gereede aanleiding in op te sporen, wat nog in Leijden door het rijk wordt gebruikt, wat aan de stad toebehoort en, zonder bestaande overeenkomsten te schenden, tot haar eigen voordeel kan worden bestemd of benuttigd."

— Aan boord van de Catharina Wilhelmina, kapt. *Popken*, gaan weder 125 man naar O. Indië, onder bevel van kapt. *v. d. Blom*, en geleide van luit. *Granprémolière* en off. v. gez. *v. Woelderen*.

— Op de Jhr. Mr. v. d. Wall v. P., kapt. *Lammerts*, gaan 110 man naar O. Indië onder bevel van kapt. *v. Koblinskie*, en geleide van luit. *Flory* en off. v. gez. *Walter*.

— Te Leeuwarden zijn tot kand. notarissen bevorderd de heeren *Sleeswijk* te Leeuwarden en *v. Blom* te Dragten.

*— Morgen ochtend zal in de Wale-kerk de predikbeurt worden waargenomen door den heer *Réville*, pred. te Rotterdam en des avonds in de kerk der Evang. Lutherschen door den heer *Scharten*, kand.

— Eergister is aan het postkantoor te 's Hage in werking getreden een nieuwe maatregel tot veiliger bezorging der brieven aan de partikulieren, hierin bestaande, dat aan ieder besteller is gegeven een nommer, hetwelk na aankomst van iederen post op de achterzijde der aan hunne zorgen toevertrouwde brieven wordt geplaatst, waardoor de geadresseerden steeds in de gelegenheid zijn, te kunnen aangeven door welken besteller de brief is bezorgd. Ook in andere steden des rijks zal deze maatregel worden ingevoerd.

— In de zaak van de vervolging tegen den schrijver en den uitgever van 't kluchtspel *Jonas de Bankeroetier* zijn 32 getuigen te Zwolle gehoord. Er is 3 maanden en 14 dagen cellulaire gevangenis tegen de besch. geëischt, die echter beweren, dat met *Jonas* niet is bedoeld *Jonas Hipnau Polak* te Zwolle.

— In een berigt van de Fransche grenzen, in de Augsburgsche *Allg. Ztg.*, leest men het volgende: De afschaffing van Rijntollen zal wel, ondanks den tegenstand van eenige oeverstaten, tot stand komen. De aanstaande voltooijing van het spoorwegnet langs den Rijn zal aan de met overmatige lasten bezwaarde scheepvaart eene niet weerstaanbare konkurrentie bereiden. Den eens zoo bloeijenden Nederlandsch Zwitserschen handel heeft buitendien deels de van Havre naar Mulhouse, deels de van Antwerpen naar Luxemburg loopende spoorweg tot zich getrokken. Reeds wijlen *List* heeft de aandacht gevestigd op het gevaar, hetwelk den Rijnhandel berokkend werd, doordien men de schoonste Duitsche rivier aan boeijen legde. Door de voltooijing van de spoorwegen langs den linker-Rijnoever, die nu in de tweede helft der aanstaande maand in hunne gansche uitgestrektheid voor het gebruik opengesteld worden, kan de reis van Bazel naar Keulen in één dag, zelfs gedurende den winter, afgelegd worden."

WATERHOOGTE.

Arnhem, 25 *Nov.*, 1,05 El.; + AP. 8.00. Gev. 7 d.

De Rijnhoogte te Keulen den 25. Nov. 5 voet 8 duim; 5 voet 8 duim Rijnl.

Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

In de zitting der Tweede Kamer van gister is aan de orde de voortzetting van de beraadslagingen over het wets-ontwerp *tot regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot van* 1857, en worden de diskussiën geopend over § 10 *(extra toelagen aan de regterlijke magt en regeling der Indische pensioenen bij de wet.)*

In de Mem. van Beantw. heeft de minister, o. a, gezegd, dat om de ambtenaren van het regtswezen meer overeenkomstig hun standpunt en diensttijd te beloonen, en hen minder te doen wenschen in eene administratieve betrekking geplaatst te worden, zijn matige, periodieke traktements-verhoogingen, of, in verband daarmede en met hetgeen ook vroeger plaats had, in zeer enkele gevallen toelagen verleend.

De heer *Hoynck* komt niet op tegen het verhoogen der traktementen, maar verzet zich tegen het verleenen van toelagen, hetgeen onbestaanbaar is met de onafhankelijkheid der regterlijke magt. De Regering wil voorkomen, dat de regterlijke ambtenaren eene administratieve betrekking zoeken, maar stelt, om het eene ongerief weg te nemen, een ander daarvoor in plaats.

In gelijken geest spreken de heeren *Wichers*, *Dullert* en *Wintgens*, waarna door den *Minister van Koloniën* opgemerkt wordt, dat tusschen hem en de verschillende sprekers geen verschil bestaat. Omtrent de periodieke traktements-verhoogingen, zegt hij, zijn wij het allen eens. Men heeft alleen bezwaar tegen het verleenen van bijzondere toelagen, dat is een bloot verschil van vorm, en in plaats van zoodanige toelage te verleenen, zal men voortaan periodieke traktements-verhooging toekennen; het komt op hetzelfde neder.

De heer *v. Hoëvell* zegt, dat niemand er iets tegen zou hebben, wanneer die toelage werd verleend krachtens eene organieke bepaling, maar dat is niet het geval. Ook dringt Spr. aan op de regeling der pensioenen van de burgerlijke ambtenaren bij de wet.

§ 11. *Indisch leger.* De heer *Hugenholtz* zal alleen eenige vragen doen: of men ten aanzien van den aanbouw der stoomvaartuigen naar een vast plan te werk gaat; zoo ja, welk is dat plan? Zullen die schepen worden ingerigt als oorlogsvaartuigen, en zoo ja, is er dan verband met onze Nederlandsche marine, en geschiedt het in overleg met den min. van marine?

De *Minister van Koloniën*, ofschoon niet voorbereid op deze vraag, zegt toch, dat in overleg met den min. van marine de civiele schoeners en de kruisbooten in Oost-Indië zullen vervangen worden door civiele stoomschepen; dit zullen geen oorlogschepen zijn; ook geen officieren zullen die kommanderen; zij zullen slechts eenige bewapening hebben en zullen vooral van weinig diepgang zijn. Onder de maatregelen tot versterking van den materiëlen toestand, behoort dus de aanbouw van kleine schepen. Er worden in Indië gebouwd drie kleine schepen van djattihout, geheel ingerigt naar de behoefte en waarvoor hier de machines worden vervaardigd. Er worden hier te lande ijzeren scheepjes gebouwd, gewijzigd naar het model van *Raney* in Londen, die ze aan het Spaansch goevernement heeft geleverd; er wordt voorts nog een klein stoomprauwtje met gering vermogen als proef gemaakt. Die proeven zal men moeten afwachten. Dit is wel kostbaar, maar wij moeten ons dit getroosten.

§ 12. *Bonische expeditie.* De heer *v. Hoëvell* zegt, nog geen inlichting over die expeditie te zullen vragen, omdat de min. een antwoord deswege uit Indië wachtende is, maar hij geeft zijne bevreemding te kennen, dat bij de bekendmaking van de tweede expeditie naar Boni, tevens in het officieel orgaan van Indië mededeeling is gedaan van de sterkte, waaruit de expeditie zal bestaan. Spr. meent, dat de Boniërs wel gelegenheid zullen hebben, daarmede bekend te worden.

De *min. v. Koloniën* zegt, dat hij de inlichtingen over de expeditie naar Boni vroeger heeft ontvangen dan hij gedacht had. Die inlichtingen zijn zeer uitgebreid, doch de min. heeft daaruit de overtuiging erlangd, dat, behoudens een enkele uitzondering, voor alles: uitrusting, en voeding en oppassing van zieken behoorlijk gezorgd was. Dat de heer *v. Hoëvell* aanmerking maakte op de publiciteit verwonderde den Min. Een van beiden is waar: óf de Boniërs lezen de *Java Ct.*, of niet. Indien zij die lezen, — hetgeen ik niet geloof dat de meening van den heer *v. Hoëvell* is, — dan zijn zijne argumenten op andere punten vervallen; en als zij die niet lezen, dan schaadt het ook niet. Maar bovendien, Spr. gelooft, dat de tegenstand thans zoo groot niet zal zijn, en dat de tweede exped. ook de laatste zou wezen. Op eene vraag van den heer *v. Hoëvell*, of de min. publiciteit aan het rapport betreffende de expeditie zou geven, antwoordde de min., daarover na naauwkeurige lezing te zullen beslissen.

§ 13 *Toestand van zaken in Bandjermasin.* — Nadat de heeren *Sloet* en *v. Hoëvell* daarover het woord hadden gevoerd, heeft de *min. v. Koloniën* o. a. te kennen gegeven, dat men zich niet al te zeer door vrees moet laten verontrusten over dergelijke partiële verschijnselen, eigen aan de uitbreiding van het Nederlandsch gezag in de bezittingen.

Eindelijk zijn over het *kultuurstelsel* in het algemeen, langdurige diskussiën gevoerd, waaraan de heeren *v. Twist*, *v. Hall*, *v. Hoëvell* en de *min. v. Koloniën* en daarna de heer *Sloet* hebben deelgenomen. Aan den eenen kant ontwikkeling van het regestelsel van vrijen arbeid met beroep op het regeringsreglement, aan de andere zijde kenschetsing van het nadeel van mijnarbeid, ook met het oog op de belangen van den inlander.

De heer *v. Twist* drong vooral aan op het van lieverlede wegnemen van hinderpalen voor de vrijwillige overeenkomsten; door afkoop van heerendiensten moest men die laatsten in verband trachten

te brengen met het kultuurstelsel. De hoofden en Eur. hoofdambtenaren konden voor de invoering van den vrijen arbeid veel doen.

De minister gaf toe, dat het stelsel van heerendiensten, vooral bij het bouwen van vestingwerken vroeger was overdreven, en veel hierin met vrijen arbeid was tot stand te brengen. Wat de middelen tot invoering van vrijen arbeid betrof, was spr. het niet eens met enkele sprekers, en beriep de min. zich op het verslag van den hoofdingenieur te Soerabaija, belast met het daarstellen van waterwerken aldaar, die van oordeel was, dat vrije arbeid, in den zin als wij dit opnemen, bij den toestand waarin de Javaan verkeert, en met betrekking tot de hier bedoelde diensten, niet wel daar te stellen was; zijnde ook de kwestieuse werken, voorgesteld om bij wijze van vrijen arbeid te doen daarstellen, niet in dien zin, maar door den invloed der inlandsche hoofden tot stand gekomen, gedeeltelijk door heeredienstcn met ruime vergoeding.

ERRATUM.

In de mededeeling van het gesprokene door den heer *Cordes* in de zitting der Prov. Staten van den 3. November (zie bijblad no. 274) eene zinsnede door den zetter zijnde weggelaten, deelen wij die redevoering hier nogmaals, in haar geheel, mede.

De heer *Cordes* deelt ten aanzien van sommige punten het gevoelen van den heer *Verloren*, maar kan daarentegen verscheidene andere, te wijdloopig om thans te behandelen, niet toegeven. Spr. zal zich dus slechts bepalen tot het voorstel der komm. Ten aanzien der reëele lasten heeft men tot dusverre gezegd, dat daarvoor moesten worden aangesproken de renten der waarborgpenningen. Neen, zegt de meerderheid der kommissie, deze hebben hunne bepaalde bestemming; het verhaal der kosten van onderhoud der voorlanden en andere werken kan daaruit niet plaats hebben, maar er zijn meer voorlanden in dien polder; de veenman heeft verpligting zonder belang, de houder van het land dat nog aanwezig is — en er moge eene enkele uitzondering bestaan dat het niet verveend kan worden — heeft echter belang zonder verpligting. Het is dus billijk dat die eigenaren die hun land ten allen tijde mogen verveenen, en dit doende den veenplas al wederom vergrooten, voor het genot van dit voorregt helpen dragen in de kosten die het breidelen van den plas veroorzaakt. — Nu wil Spr. aan deze beschouwing wel toegeven, voor zoo verre zij tot de zekere uitkomst leidt dat daardoor genoegzame fondsen beschikbaar worden. — Hij zou zelfs in de gewone omstandigheden aanraden het voorstel aan te nemen, omdat hij voor zich gelooft dat het in de praktijk goed zal werken en dat wanneer men dit niet doet, het volgens het gevoelen van de meerderheid der kommissie, minstens twijfelachtig is, of de renten der waarb. penn. voor de kosten van onderhoud der waterkeerende werken gebezigd kunnen worden. En wanneer dit zoo mogt zijn, wat zal dan het geval worden? Zal dan de provincie te hulp moeten komen, om de naburige polders tegen moiest van water te helpen beschermen, en zulks alleen omdat de veenlieden hare bepalingen niet hebben nageleefd? Ofschoon dit nu al hard moge zijn en door hem steeds bestreden zal worden, ziet hij, wanneer men den tot nu toe betreden weg blijft volgen, dat tijdstip meer en meer naderen. Spr. heeft met genoegen gezien, dat de komm. bijna woordelijk zijne beschouwingen te dien aanzien, en die hij voor twee jaren hier heeft uitgesproken, herhaalt. Dat gevaar door hem destijds geschetst nu zal grootendeels worden afgewend, door, zoo als hij reeds heeft gezegd, hen in de kosten te doen dragen, die het voorregt genieten hun land te mogen verveenen; het is daarom dan ook dat de komm. heeft voorgesteld dat wanneer de konsignatiepenningen zijn geabsorbeerd, de kosten ten laste van den polder zullen komen.

Het gesprokene door den heer *H. Verloren* voorkomende in bijblad no. 277 pag. 2, 3. kol. door eene misstelling daar geplaatst, heeft betrekking op het in dezelfde kolom medegedeelde voorstel van den heer *de Muralt.*

LISSABON, 23 November.

De koning heeft bij besluit van heden de kortes ontbonden. De nieuwe kortes zijn tegen 27 Januarij bijeengeroepen.

NAPELS, 19 November.

Hoewel algemeen geruchten in omloop zijn omtrent administratieve en politieke hervormingen, amnestie en zelfs konstitutie, zoo mag men toch veilig aannemen, dat al wat in deze geschieden zal, zich hoogstens zal bepalen tot enkele administratieve punten. Misschien komt er nog eene amnestie bij, maar dat zal dan ook wel alles zijn.

De gedwongen weigering van *Victor Emmanuel* om het regentschap voor zijn neef aan te nemen, heeft hier het aantal van hen die nog op eene wedergeboorte van Italië hoopten, zeer doen verminderen.

Het gerucht dat het Weener kabinet zeer tegen het programma zou zijn, in het tweede gedeelte van den brief van *Napoleon* aan *Victor Emmanuel* vervat, vindt in goed ingelichte kringen algemeen geloof.

Op Sicilië blijft veel ontevredenheid heerschen; de gemoederen zijn er echter kalmer. De koning heeft zijn oom, den graaf *de Trapani*, het onderkoningschap over het eiland aangeboden, hetgeen zeker een goed resultaat zou gehad hebben, doch de graaf heeft geweigerd.

TURIJN, 22 November.

De heer *Farini* heeft tot de presidenten der vergaderingen van Bologna, Modena en Parma een schrijven gerigt, waarin men o. a. leest:

»Wij hebben ons steeds, als vaste regel onzer staatkundige handelingen, gehouden aan de termen der Italiaansche kwestie, gelijk zij gesteld waren in de beraadslagingen der vorsten, die erkend hebben, dat Italië noch Europa duurzame rust en vrede zou genieten, zoolang de weg openbleef voor vreemde inmenging en overwigt. Een nieuw staatkundig beginsel moest dus ten onzen behoeve bekrachtigd worden, en men moest ook ons het regt toekennen, dat de volken hebben, om vrijelijk hunne binnenlandsche zaken te regelen. Tegenover dat nieuwe regt moest echter een nieuwe pligt staan. Italië moest toonen, dat het zichzelf kon besturen, en het van de vrijheid geen met de algemeene rust en de staatkundige behoeften van Europa strijdig gebruik zou maken. Het regentschap van den prins *van Carignan* werd door de besturen voorgesteld en door de vergaderingen aangenomen, omdat het aan de beide punten van dat vraagstuk beantwoordde. Men zou echter niet kunnen zeggen, dat de Italianen weder in het bezit van Italië gekomen zijn, als andere raadgevingen de overhand moesten behouden, wanneer zij een besluit nemen, dat zij geschikt achten om de rust en vrede te verzekeren. Italië zal nooit welwillenden raad versmaden, maar om de verlangde waarborgen te kunnen geven, moet het ook de middelen mogen kiezen.

»Gelukkig echter wordt onze stemming zoo al niet in vorm, dan toch in wezen verwezenlijkt. Een beroemd man is door den prins-regent aangewezen, om de politieke en militaire leiding dezer gewesten te vereenigen. De zaak der eenheid is vooruit gegaan.

»Wat ons politiek programma in dezen nieuwen toestand betreft, dat moet geene verandering ondergaan. Wij moeten ons zorgvuldig blijven wapenen, willen wij onze eer niet bloot stellen. Wij moeten het regt der volken handhaven, door in alle takken van bestuur het eenheidsbeginsel toe te passen en in ruime mate burgerlijke hervormingen aan te brengen."

Uit Pisa wordt gemeld, dat de reorganisatie der hoogeschool aldaar de stoutste verwachting overtreft. Vooral heeft tot die gunstige beschikking aanleiding gegeven, dat de tegenwoordige minister van onderwijs, de markies *Cosimo Ridolfi*, daar eenmaal zelf den zetel van hoogleeraar bekleedde, en zich zoowel praktisch als theoretisch met het onderwijs heeft onledig gehouden, zoodat hij al de behoeften nauwkeurig kende. De hoogeschool behoudt hare zes fakulteiten: voor de theologie 5, de philosophie en philologie 8, de regtsgeleerdheid 8, de medicijnen en chir. 11, de mathesis 9, de natuurkundige wetenschappen 6 leerstoelen.

Te Ancona heeft den 15. door gendarmen en Zwitsers streng huisonderzoek plaats gehad bij vele adelijke familiën. Eenige bedienden, en later eenige arbeidslieden zijn er in hechtenis genomen, terwijl een wagen met oude geweren, en een wagen met nieuwe lansen zijn in beslag genomen.

WEENEN, 23 November.

Het heden door de *Presse* medegedeelde besluit waarbij den ambtenaren verboden wordt, deel uit te maken der administratiën van finantieele en industrieele inrigtingen, komt aan een lang bestaan hebbend gebrek te gemoet.

Voor het pauselijk leger worden hier met goed gevolg vrijwilligers aangeworven.

De natuurkundigen *Ferdinand Hochstetter* en *Georg Frauenfeld*, die de reis om de wereld op de Novara hebben medegemaakt, zijn met de orde der IJzeren kroon 3. klasse vereerd.

Te Potenz heeft een oproertje plaats gehad.

WEENEN, 24 November.

De graaf van Parijs is heden hier doorgereisd, op weg naar Triëst, om zich aldaar naar Egypte in te schepen.

Baron *v. Langenau* is heden naar zijn gezantschapspost te 's Gravenhage vertrokken.

De officiële uitnoodiging voor het kongres is nog niet verzonden.

Naar luid van berigten uit Belgrado heeft prins *Milosch* de wet uitgevaardigd, waarbij het bestuur des lands in zijne waardigheid erfelijk wordt verklaard. De Skuptchina of tweede kamer had reeds vroeger die wet aangenomen en de senaat heeft zich ook ten gunste daarvan verklaard.

— 25 *Nov.* Met. 5 pCt. 72.25; Nat. 78.20; Bank 903.—; Noord-Bahn akt. —; Credit Anst. 204.60; O-Fr. Spoorw.-akt. 271.80; Lomb. Venet. —; Nieuwe —; W. op Lond. 3 m. 12.42½; G. 24½.

BERLIJN, 24 November.

Op de Wurzburger konferentie zal Beijeren, volgens eenige berigten, ook om der openbare meening in Duitschland eene koncessie te doen, een voorstel trachten ingang te doen vinden tot meerdere openbaarheid der verhandelingen van den Bond.

Het gerucht wil, dat eenige der te Wurzburg vertegenwoordigde regeringen stappen hebben gedaan, om eventuele aanvallen der pers te doen beletten.

Te Weimar, waar zich sinds eenige dagen de prins *van Oranje* bevindt, zijn ook de graaf *van Parijs* en de hertog *de Chartres* aangekomen, om er eenige dagen te vertoeven, alvorens naar Egypte te gaan.

LONDEN, 24 November.

Bij de bank te Leeds is een groot deficit ontdekt, veroorzaakt door de ontvreemding van gelden door den eersten kassier, die voor eenige weken overleden is. De ontvreemde som beloopt bij de *f* 160,000.

De bevoegde overheid heeft de noodige maatregelen genomen, om te onderzoeken, of onder de jongst uit de Krim aangevoerde beenderen zich ook menschenbeenderen bevinden.

Het meer dan 8 Eng. voeten hooge standbeeld van *Mendelssohn Bartholdy* is hier gegoten: het zal waarschijnlijk in St. James park op een voetstuk van graniet worden geplaatst.

Uit Amerika meldt men eenige bijzonderheden omtrent het oproer te Harpers Ferry, of liever, omtrent den bewerker er van, *John Brown*. Het doel, een slavenopstand te doen ontstaan door zijne gevangenneming den bodem ingeslagen zijnde, werd *Brown*, zwaar gewond, op een matras, ondanks zijn verzoek tot uitstel, voor de jury gebragt. Daar hij Virginische advokaten geweigerd had, waren hem twee anderen toegestaan, doch men wachtte hen zelfs niet af en het hun, toen zij gekomen waren, geen tijd tot onderzoek, ook op grond dat de dames van Virginië geen oog zouden luiken zoolang het vonnis niet gestreken was. Hunne *inpromptu* verdediging baatte dan ook niets, en *Brown* werd veroordeeld tot ophanging, aan een vijftig voet hooge galg, opdat de negers hem in de verte mogten kunnen zien. Dit vonnis is dan ook voltrokken als eene kleine bijdrage tot de regtsbedeeling in de vrije Staten.

Volgens berigten, met de Tasmania ontvangen, is de generaal *Vidauri Leal*, kommandant te Valparaiso, den 18. Sept., zijnde de verjaardag der onafhankelijkverklaring van Chili, vermoord. De generaal werd getroffen door een kogel der opstandelingen, op het oogenblik, dat hij, aan het hoofd der troepen, de trappen der kerk opging, om de godsdienstoefening van den dag bij te wonen. Een aantal der voornaamste inwoners der stad schijnt in deze zaak betrokken te zijn. Nadat de generaal was overleden, hebben de opstandelingen zich onmiddellijk naar alle kanten verspreid, doch de orde is daarop terstond hersteld. Naar aanleiding van het gebeurde, hadden verschillende inhechtenisnemingen plaats, ook van aanzienlijke, invloedrijke personen.

Het kongres zoude, naar men zeide, in een buitengewone zitting bijeengeroepen worden. Intusschen had de minister van financiën zijn ontslag genomen, terwijl de minister van binnenlandsche zaken zich met de waarneming van zijne portefeuille had belast. Ingevolge een besluit der vergadering is de invoer van vuurwapenen en ammunitie slechts bij speciale vergunning veroorloofd.

— 25 *Nov.* Gec. 96½; Peru 4½ pCt. —, 3 pCt. —; Venez. 5 pCt. 28½, 2¼ pCt. 14¾; Port. 5 pCt. —; Sp. 3 pCt. 45, 1½ pCt. 33½; Rusl. 4½ pCt. —, 5 pCt. —; Sard. —.

PARIJS, 24 November.

De *Moniteur* zal waarschijnlijk morgen den tekst der vredesverdragen bevatten.

Hoewel van ontwapeningsvoorstellen sprake is, zoo wordt dit toch niet door de feiten bevestigd. Men blijft paarden voor ons leger aankoopen en geschut naar het Westen zenden, dat, gelijk bekend is, sedert lang in staat van verdediging wordt gesteld.

De heer *Sabatier*, teruggeroepen om zijne eenigzins weifelende houding in de zaak der Suez-doorgraving, is tot konsul-generaal te Bucharest benoemd.

Generaal *Martimprey* is te Compiègne genoodigd.

De hertogin *v. Leuchtenberg* is met hare kinderen naar Compiègne vertrokken, waar zij acht dagen zal vertoeven.

De vergrooting der stad zal de sluiting der kerkhoven ten gevolge hebben. Reeds zijn andere terreinen voor kerkhoven aangekocht.

Aan het *J. des Débats* wordt, omtrent de door de pauselijke regering te doene koncessiën, uit Rome geschreven, dat zelfs het vertrouwen op het verkrijgen van eenige nietige hervormingen, die niemand voldeden, zeer verminderd schijnt. Zij die met het bestuur belast zijn ontkennen niet dat in vele dingen verbetering noodig is, maar zij zeggen, dat zoodanige veranderingen ter geschikter tijd moeten plaats vinden, dat wil zeggen: als de Romagna is teruggegeven.

Corbières, die tot driemaal bijna op onbegrijpelijke wijze uit zijne kerkers ontsnapte, is men thans op 't spoor. Hij is vermoeid en uitgeput te Bougy gezien, en moet zich nog in de omstreken van Etampes bevinden.

— 25 *Nov.* Rente op tijd 3 pCt. 70.17½; Fr.-Oost-Spw. 553.25; Sp. 1½ pCt. —, 3 pCt. 45½.

ADVERTENTIEN.

*** Ontvangen te Ysselstein voor de zeven Weezen eens Onderwijzers in Zeeland: van K. A. *f* 1,98, van NN. *f* 10, met de spreuk Jez. 58:10, 11; van P. J. *f* 2, en van S. L. *f* 1,50.

J. PROVILY.

*** Heden overleed, in den ouderdom van 74 jaren, tot droefheid van hare kinderen en behuwdkinderen, Mevrouw de Weduwe Mr. G. DORNSEIFFEN, geboren DANCKERTS.

*** Overleden, Mejufvrouw MARIA ELISABETH STEENBERGEN.

Utrecht, 24 November 1859.

Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Voor de vele en buitengewone bewijzen van deelneming, bij het overlijden van haren echtgenoot ondervonden, brengt de ondergeteekende, ook namens hare bloedverwanten, haren welgemeenden dank.

Utrecht, 25 Nov. 1859. M. DE GROOT, Wed. C. A. BOLL VAN BUUREN.

*** Voor de belangstelling bij de voltrekking van hun Huwelijk ondervonden, betuigen de ondergeteekenden hunnen opregten dank.

Rotterdam, 26 November 1859. H. F. LEIJGRAAFF. A. P. LEIJGRAAFF, HEIJMANS.

*** Die iets te vorderen heeft van — of verschuldigd is aan de nalatenschappen van E. S. BLITZ, in leven koopman, en van zijne huisvrouw J. H. LOTERIJ, beide te Utrecht overleden, gelieve daarvan opgave of betaling te doen vóór den 20. December 1859, ten kantore van den Notaris BORRET te Utrecht.

*** In den jare achttienhonderd negen en vijftig, den vijf en twintigsten November, ten verzoeke van GIJSBERT BAKKER, zonder beroep, wonende te Haastrecht, en JAN GEURTS, kleedermaker, wonende te Lopik, die tot Procureur blijven stellen den Heer JAN JACOBUS VAN LEEUWEN, wonende te Utrecht wijk E. no. 93; — krachtens vonnis van de Arondissements-Regtbank te Utrecht van den elfden November 1800 negen en vijftig, — heb ik GUILLAUME LEONARD KüPPERS, deurwaarder bij gemelde Regtbank, wonende te Utrecht, wijk A. no, 69.

ten derde malen gedagvaard:

CORNELIS BAKKER, gewoond hebbende te Lopik, thans afwezig. Om op Woensdag den negen en twintigsten Februarij 1800 zestig des voormiddags ten tien ure, bij voorafgestelden Procureur te verschijnen ter teregtzitting van gemelde Regtbank, ten einde:

Aangezien de gedaagde voor meer dan dertig jaren zijne woonplaats heeft verlaten, zonder volmagt tot het waarnemen zijner zaken, of order op het beheer daarvan gelaten te hebben;

Aangezien meer dan vijf jaren zijn verloopen zonder dat eenig bewijs van zijn aanwezen of overlijden is ingekomen, en de Eischers, als zijne naaste bloedverwanten belang hebben, dat er regtsvermoeden van zijn overlijden bestaat sedert de maand October 1800 acht en twintig;

Aangezien bij gemeld vonnis, ten gevolge van des gedaagdens niet verschijning op eene tweede dagvaarding, daarvan is verleend akte, met verlof tot eene derde dagvaarding.

Alsnog van zijn aanwezen te doen blijken, terwijl, bij nalatigheid van dien, daarvan zal worden verzocht akte en dat de regtbank zal verklaren, dat er regtsvermoeden van zijn overlijden bestaat, sedert den laatsten dag der maand October 1800 acht en twintig; — dat eindelijk de gedaagde zal worden veroordeeld in de kosten van dit regtsgeding.

En heb ik afschrift dezes gegeven aan den Heer Officier van Justitie bij gemelde Regtbank in persoon, die het origineel met gezien heeft geteekend: en voorts afschriften aangeplakt aan de hoofddeur van gemelde Regtbank en aan 't Gemeentehuis te Lopik. De kosten zijn negen gulden veertien en een halve cent, behalve de redactie.

(geteekend) G L. KüPPERS.

Gezien. De Officier van Justitie te Utrecht

(geteekend) A. W. WICHERS.

Geregistreerd een blad zonder renvooi te Utrecht den 25 November 1859 deel 39 folio 3 v.-vak 6. Ontvangen voor regt *f* —80. en voor 38 opc. te zamen een gulden tien en een halve cent.

(geteekend) HUBRECHT.

HOUTVERKOOPING

op

Nieuw-Amelisweard.

*** Op Maandag den 28. November 1859, des morgens ten 10 ure, zal, op het Buitengoed *Nieuw-Ameliswaerd*, onder Bunnik, publiek worden verkocht:

Eene aanzienlijke partij zware, gave **Iepen** en **Eiken Boomen**, geschikt voor werkhout en Bergroeden; onderscheidene perceelen zwaar **Eiken, Elzen** en **Esschen Hakhout**, alsmede **Knootwilgenhout**, droogе **Takkenbossen**, **Spanen** en **Stommels**.

Nader onderrigt bij den Tuinbaas op *Nieuw-Ameliswaerd*, of ten kantore van den Heer H. J. VAN MARIëNHOFF, te Wijk bij Duurstede.

*** De Notaris I. J. VAN DEN HELM te Maarsseveen, zal op Donderdag den 1. December 1859, des middags 12 ure ten huize van den Logementhouder *Floor* te Maarsseveen verkoopen:

Eene hecht en goed ter nering staand WINKELHUIS met Erf en Grond, bevattende een Voorhuis met Gang, twee Beneden- en drie Bovenkamers, Zolder en Kelder, zeer gunstig gelegen aan de Vecht te Maarssen, te aanvaarden 1°. Mei 1860. — Te bezigtigen Dingsdag en Donderdag van 10 tot 12 ure des voormiddags.

*** Men zal op Zaturdag, den 17. December 1859, des namiddags ten 5 ure precies, in het lokaal van verkoopingen, achter St. Pieter te Utrecht, in het openbaar verkoopen:

No. 1. Twee nieuw gebouwde HUIZEN onder een dak, met Grond en verder aanbehooren, staande en gelegen te Utrecht aan de westzijde van den Amsterdamschen straatweg, groot 1 R. 70 E. Te aanvaarden 1 Februarij 1860.

No. 2. Een voor weinige jaren nieuw gebouwd HUIS, met Grond en verder aanbehooren, staande en gelegen te Utrecht, aan de noordzijde van de Boterstraat, wijk E. no. 347. Verhuurd voor *f* 2,10 in de week.

Breeder bij aanplakbilletten omschreven en nader onderrigt te bekomen ten kantore van den Notaris BORRET.

HOUTVERKOOPING

op Oudegein, nabij Jutphaas, op Dingsdag den 29. November 1859, des voorm. ten 10 ure, van zware **Iepen-**, **Populieren-** en **Wilgen Boomen**, droogе **Takkenbossen** en **Stommels**.

*** **Met 1 Januarij wenschen geplaatst te worden:** Eene bekwame WINKELDOCHTER eene geschikte KINDERMEID en eene TWEEDE MEID, ook genegen als Meid alleen te dienen, alsmede een APOTHEKERSKNECHT, die ook met paarden weet om te gaan. Adres met franco brieven aan W. KILIAN, Vinkenburgsteeg No. 95 te Utrecht.

Aan Ouders en Voogden.

*** In de nabijheid van Utrecht kunnen op een bloeijend Pr. JONGE HEEREN INSTITUUT nog **twee Kostleerlingen** geplaatst worden, om het vaste getal van **20** aan te vullen, tegen vijf en vijftig gulden in het kwartaal, zonder dat de rekening door iets verhoogd wordt, hetzij boeken, reparatiën, etc. Lr. B. brieven *franco*.

OESTERS EN ZEEKREEFTEN BERIGT.

*** De ondergeteekende berigt bij deze, dat hij wederom ontvangen heeft een extra partij buitengewoon groote versche TEXELSCHE, ZEEUWSCHE en ENGELSCHE OESTERS, alsmede ZEEKREEFTEN. fijn *gemalen Leng*, *gemarineerde* en *Bootsmans Winterharing*, *Paling in 't Zuur*, *Malaga Citroenen* en fijne *Engelsche Bieren*.

Vischmarkt, het 2de Huis van de Servetsteeg, N°. 128. H. J. REINKE, vroeger *H. Koenders*.

NIEUWE GOEDKOOPE BOEKWERKEN,

BIJZONDER AANBEVELENSWAARDIG

ALS WINTERAVOND-LECTUUR.

I.

Godsdienstige en Zedelijke Novellen, van C. E. VAN KOETSVELD. 3 deelen compleet. *Tweede goekkoope uitgave;* met vign. Ingenaaid *f* 4,80. Gebonden *f* 5,70.

II.

Juweelen van Berthold Auerbach. Met een aanprijzenden Brief van Mr. J. VAN LENNEP; 2 deelen, met vign. Ingenaaid *f* 3,40. Gebonden *f* 4,—.

III.

Nieuwe Bijdragen tot de Geschiedenis van het Strafregt, door J. B. CHRISTEMEIJER. *Tweede, veel vermeerderde, goedkoope uitgave.* Met eene plaat. Prijs *f* 1,50.

*** Bij de Wed. J. R. VAN ROSSUM is uitgegeven:

DE MENSCHWORDING EN KINDSCHHEID

VAN ONZEN HEER

JESUS CHRISTUS,

een Gebeden en Meditatie-boek voor den Advent, door den H. ALPHONSUS MARIA DE LIGUORI.

Voorzien van

de Morgen- en Avondgebeden, Mis-, Biecht- en Communie-Gebeden.

Een Boekdeel van 350 pagina's kl. 8°.

Prijs gebonden in geheel lederen band **75 Cents.**

MARKTBERIGTEN.

AMERSFOORT, 25 November.

Tarwe van *f* 8.50 tot *f* 9.50. Rogge van *f* 6.75 tot *f* 7.25. Boekweit van *f* 5.50 tot *f* 6.25 het mud. Aardappelen van *f* 1.75 tot *f* 2.30. Hoendereijeren van *f* 3.50 tot *f* 4.00 de 100 stuks. Boter van *f* 0.80 tot *f* 0.93 het Ned. pond.

AMSTERDAM, 25 November.

Tarwe en Rogge onveranderd; 133 ℔ j. Bovenl. *f* 30; 127 ℔ Norder *f* 275. — Rogge 127 ℔ n. Pruis. *f* 220; 117, 118, 119 ℔ Peterb. *f* 182, *f* 184; *f* 186. — Garst 110 ℔ j. Fransche *f* 188.

ARNHEM, 25 November.

Oude Weit van *f* 9.40 tot *f* 11.25. Nieuwe Weit van *f* 8.25 tot *f* 10.50. Rogge van *f* 6.75 tot *f* 7.60. Boekweit van *f* 5.75 tot *f* 6.40. Garst van *f* 5.00 tot *f* 5.80. Zware Haver van *f* 4.50 tot *f* 5.00. Ligte Haver van *f* 3.25 tot *f* 4.00. Paardenboonen van *f* 0.00 tot *f* 0.00. Aardappelen van *f* 2.00 tot *f* 2.40 Boter per Ned. pond van *f* 0.80 tot *f* 0.94. Appelen van *f* 4.50 tot *f* 6.50. Peren van *f* 0.00 tot *f* 0.00.

SCHIEDAM, 25 November.

Montwijn per Ned. vat zonder fust *f* 13.75 Jenever. id. *f* 19.25. Amst. proef *f* 20.50. Alles zonder de belasting. Spoeling per Ketel *f* 1.80.

STRAAT-VERLICHTING.

N.-D.	GAZ-VERLICHTING. Aansteken.	GAZ-VERLICHTING. Blusschen.	OLIE-VERLICHTING. Aansteken.	OLIE-VERLICHTING. Blusschen.
27	5 uur.	5 uur.	5 uur.	5 uur.
28	5 "	5 "	5 "	5 "
29	5 "	5 "	5 "	5 "
30	5 "	5 "	5 "	5 "
1	5 "	5 "	5 "	5 "
2	5 "	5 "	5 "	5 "
3	5 "	5 "	5 "	5 "

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Nov.	Uren.	Wind- rigt.	Wind- kr. N a.	Barom. bij 0°.	Ther F.	Afwijk. d.Temp.	Vochtigh.	Gev. regen.	*Opmerkingen.*
25	2	zo.	2.0	763.66	33.8	— 8.6	0.81	0.	Betrokken.
	10	zo.	1.0	63.90	31.3	— 7.4	0.89	0.	Bewolkt.
26	8	zo.	0 5	63.53	29.8	— 8.5	0.94	0.	Bijna helder.

PRIJZEN DER EFFECTEN.

AMSTERDAM 25 November 1859.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld	$2\frac{1}{2}$ pCt.		$62\frac{15}{16}$	63	
dito dito	3	"	$75\frac{1}{8}$		
dito dito	4	"	$97\frac{1}{4}$	$97\frac{1}{2}$	$97\frac{1}{4}$
Handelmaatschappij. .	$4\frac{1}{2}$	"	126		
Aand. Rijn-Spoorweg.	$4\frac{1}{2}$	"	101		
BELGIE.					
Certifik. bij *Rotschild* .	$2\frac{1}{2}$ pCt.		52	$52\frac{1}{16}$	
SPANJE.					
Obligatien	$1\frac{3}{4}$ pCt.		$32\frac{9}{16}$	$32\frac{5}{8}$	$32\frac{9}{16}$
Obligatien	3	"	$43\frac{5}{8}$		
Binnenl. Schuld. . . .	3	"	$42\frac{3}{16}$	$42\frac{5}{16}$	$42\frac{5}{16}$
Amortisable			11		
PORTUGAL.					
Obligatiën	3	pCt.	$43\frac{11}{16}$	$43\frac{3}{4}$	$43\frac{11}{16}$
dito 1856/59 . . .	3	"	$42\frac{1}{8}$	$42\frac{1}{16}$	$42\frac{1}{8}$
RUSLAND.					
Oblig. bij *Hope en C°*.	5	"	$104\frac{1}{8}$		
Obligat. 1828 & 1829.	5	"	$102\frac{1}{8}$		
Certifikat. 1831 & 1833	5	"	$84\frac{3}{16}$	$84\frac{1}{8}$	
Certifikaten 1840 . . .	4	"	$80\frac{1}{2}$		
Cert. bij *Stieglitz* . . .	4	"	$80\frac{7}{16}$		
dito 5e Serie	5	"	90		
dito 1855 6e Serie . .	5	"	$99\frac{9}{16}$	$99\frac{5}{8}$	
Certifik. van Assign. .	6	"	$63\frac{15}{16}$	$63\frac{7}{8}$	
POLEN.					
Aand. 1835, fl. 500			$157\frac{1}{2}$		
PRUISSEN.					
Obligatiën	5	"	$101\frac{3}{4}$		
OOSTENRIJK.					
Oblig. Metaliek	5	pCt.	$54\frac{7}{16}$	$54\frac{7}{16}$	$54\frac{5}{16}$
Oblig. Rente Am.. . .	5	"	$73\frac{7}{8}$	74	$73\frac{7}{8}$
dito dito Nat. 1854. .	5	"	$58\frac{1}{4}$	$58\frac{7}{16}$	$58\frac{3}{8}$
dito dito	$2\frac{1}{2}$	"	$28\frac{15}{16}$		
BRAZILIE.					
Geldl. 1839, £ 100. .	5	pCt.	$99\frac{1}{4}$		
AMERIKA.					
Venes. Oblig.	3	"	$26\frac{9}{16}$	$26\frac{11}{16}$	$26\frac{9}{16}$
Grenada, Oblig. . . .	$3\frac{1}{4}$	"	$14\frac{13}{16}$	$14\frac{7}{8}$	
Mexiko, Obl.	3	"	$20\frac{9}{16}$	$20\frac{11}{16}$	
N-.Am. Illin. Obl. C. B.	7	"	$80\frac{1}{4}$		

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.